

FÖGLÖBLADET

Föglö Kommun

Årgång 33

Nummer 1

Redaktör: Caroline Henriksson

Januari 2023

Nästa nummer av Föglöbladet utkommer fredag den 27.1. Deadline för material till nästa nummer är måndag 23.1 kl. 12.00. Vänligen respektera stoptiden genom att lämna in material i tid till foglobladet@foglo.ax

JULHÄLSNING från kommundirektören

2022 närmar sig slutet, ett ganska trist år präglat av det hemska kriget i Ukraina som aldrig verkar ta slut. Året började också i sviterna av covid-19-viruset och dess följder för samhället och sedan drog inflationen igång på allvar, med alla följder det i sin tur lett till för samhället. Det är därför ganska enkelt att önska sig ett bättre år 2023.

Man måste dock alltid ha framtidstro och ha en förhoppning om att livet småningom skulle kunna återgå till det normala, även om det säkert kommer att dröja. Den offentliga ekonomin har fått ta en ordentlig smäll och det kommer att krävas många år med stora tuffa ekonomiska beslut och nedskärningar för att klara underskotten och få balans i ekonomin igen. Som jag flera tidigare år påtalat lever välfärdssamhället egentligen över sina tillgångar och det kommer att krävas både skattehöjningar och försämrad service för att komma tillrätta med underskotten.

Givetvis har också Åland och Föglö drabbats av nedgången och både Åland som helhet och även vår kommun har ett stort underskott att jobba med, precis som det såg ut vid föregående årsskifte. Föglö har som tur är en god ekonomisk bas från tidigare år och en låg skatteprocent så vårt utgångsläge är hyggligt bra i jämförelse med andra men underskottet måste åtgärdas inom ett antal år. I den av kommunfullmäktige antagna kommunplanen för åren 2023 – 2027 finns därför både skattehöjningar och nedskärningar med beaktade och de är mer eller mindre oundvikliga.

2022 var det tredje året på innevarande mandatperiod och mandatperioden har ju hittills förstås till stor del präglats av pandemin och det svåra läget för den offentliga ekonomin. Året har dock förvaltningsmässigt flutit på bra och många viktiga beslut fattats i stor enighet inom kommunen. Ljusglimtar är olika projekt som drivits framåt, speciellt värt att nämna färdigställandet av det nya bostadsområdet Ekholm, där förhoppningsvis tomtförsäljning kan inledas under första halvåret 2023 (området i sig har ju varit klart sedan december 2020 men överföringsledningarna för vatten och avlopp över Kyrksundet återstår).

Det finns förstås också positiva saker att omnämna. Föglö är ju en kommun som är "i ropet" bland besökare och inte minst ålänningar. Tomtmarknaden för fritidsbostäder är "het" och man hoppas ju alltid att några väljer att bli fast bosatta när de ser hur fint det är på Föglö. Som jag också tidigare år nämnt är Degerby med sin gamla stadsliknande bebyggelse "pärlan" för många till Föglö kommande turister och det första man möter när man kör iland från ms Skarven. Många är de positiva kommentarer som fällt hur väl kommunen skött den känsliga miljön i Degerby och hur välvårdad där är. Alla insatser som görs planeras noga och varsamt så kulturmiljön inte skall förstoras även när området utvecklas. Turistinfon i bibliotekshuset är "navet" allting snurrar kring under sommarmånaderna där man skall kunna få info om allt som händer på Föglö. Rekordantal besökare vid turistinfon noterades återigen sommaren 2022 med helt ofattbara 4350 besökare, en anmärkningsvärt hög siffra. År 2022 kommer man också ihåg för "Ålands dansbandsfestival" som blev en succé och återkommer på Föglö även 2023 10 – 15 juli, en ny stor satsning som ger kringeffekter för hela turismnäringen på Föglö. I samband med det satsar kommunen tillsammans med företagarna och föreningarna på en "Föglövecka" med program alla dagar under den veckan på samma sätt som 2022.

2022 kan man som fotbollsälskare inte avsluta utan att också nämna något om fotbolls-VM som detta år spelades på den udda tiden november-december med final 4e advent. I ett VM med ovanligt mycket överraskningar blev det till slut en final mellan två av förhandsfavoriterna, Argentina och Frankrike, och vilken final det blev. Många har omnämnt det till "tidernas bästa fotbollsmatch" där Argentina blev världsmästare efter ett sanslöst drama som gick till straffläggning efter 3-3 i fulltid. Inte ens ett hattrick av skyttekungen Kylian Mbappé räcket till seger för fransmännen och tidernas bästa fotbollsspelare (ja, nu är det nog klart) Lionel Messi fick därmed äntligen lyfta den eftertraktade VM-bucklan som lagkapten för Argentina. Han blev också för andra gången vald till turneringens bästa spelare.

Med dessa rader och förhoppning om ett bättre 2023 önskar jag alla läsare samt kommunens anställda och förtroendevalda

GOD JUL OCH GOTT NYTT ÅR !

Niklas

HÄNDELSEKALENDER JANUARI

Dag	Datum	Tid	Aktivitet	Plats	Sida
Sön	8.1	13.00	Östersockens julkaffe	Bystugan	13
Mån	9.1	19.00	Folkhälsans tabata	Skolan	
Tis	10.1	18.00	Pitch & stickcafé	Annagården	
Tor	12.1	17.00	ÅVC i stentorpa har öppet	Stentorpa	2
Tor	12.1	19.00	Motionsidrott	Skolan	
Mån	16.1	19.00	Folkhälsans tabata	Skolan	
Tis	17.1	13.30	Samvaro på Annagården	Annagården	14
Tor	19.1	19.00	Motionsidrott	Skolan	
Mån	23.1	19.00	Folkhälsans tabata	Skolan	
Tis	24.1	13.30	Samvaro på Annagården	Annagården	14
Tis	24.1	18.00	Pitch & stickcafé	Annagården	
Tor	26.1	17.00	ÅVC i stentorpa har öppet	Stentorpa	2
Tor	26.1	19.00	Motionsidrott	Skolan	

God Jul & Gott nytt år önskar Foglö kommun

visitfoglo

Föglö Kommun
Föglö Turistinformation

#visitfoglo
#föglö

foglo.ax

JULÖPPETTIDER PÅ KOMMUNGÅRDEN

KANSLIPERSONALENS LEDIGHETER

Under veckorna kring jul och nyår (vecka 51/2022 – 1/2023 fram t.o.m. 8 januari 2023) är kanslipersonalen lediga enligt följande;

Funktion/namn

Byggnadsinspektör mm Hans-Kristian Skaag
Byråsekreterare Agneta Raitanen
Bokförare/kanslist Beatrice Teir
Löneräknare Ulf Lindholm
Kommundirektör Niklas Eriksson

Ledigheter, anm.

23 – 27 december 2022 och 31 december – 8 januari 2023.
19 – 26 december 2022 och 5 – 8 januari 2023.
27 december 2022 – 1 januari 2023.
Anträffbar per telefon och mejl (öppet vilka dagar på plats).
På jobb hela perioden.

BEGRÄNSAD KANSLIFUNKTION

Observera ovanstående ledigheter och de begränsade kanslifunktioner dessa föranleder.

BYGGNADSKANSLIET

Normala kanslitider (helgfri måndag, onsdag, fredag kl. 09.00 – 11.30). Under perioden 23 december 2022 – 8 januari 2023 kanslidagar endast onsdag 28 december och fredag 30 december med anledning av byggnadsinspektör/kommuntekniker Hans-Kristian Skaags ledigheter.

BYGGNADS- OCH TEKNISKA NÄMNDEN INFORMERAR

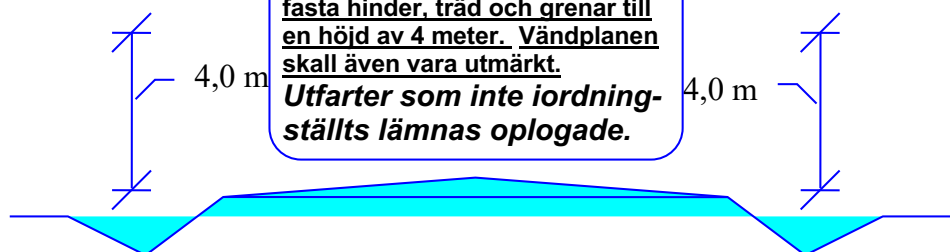
SNÖPLOGNING

Vargskärs distriktet sköts av
Västersockens distrikt sköts av
Östersockens distrikt sköts av
Sonboda distrikt sköts av
Degerby distrikt sköts av

Daniel Englund GSM 0457 3828772
Alandia Allting Ab GSM 0457 0721266
Leif Eriksson GSM 0457 0821 884
Åke Henriksson GSM 0405 484202
Alandia Allting Ab GSM 0457 0721266

ANGÅENDE SNÖPLOGNINGEN AV PRIVATA UTFARTER

Utfart som plogas av kommunen skall vara utmärkt med plogkäppar samt fria från fasta hinder, träd och grenar till en höjd av 4 meter. Vändplanen skall även vara utmärkt. *Utfarter som inte iordningställts lämnas oplogade.*

De som vet att de skall tidigt ut på morgonen bör ringa respektive plogare för att denne skall kunna planera plogningen.

VÄGOMRÅDE

Byggnads- och tekniska nämnden vill påminna om att vägområdet vid kommunalvägar sträcker sig en meter bakom dikets bakslänt. Varken kommunen eller de entreprenörer som sköter vägunderhåll och snöröjning är ansvariga för eventuella skador på häckar, konstruktioner med mera som finns närmare vägen än denna gräns. Tänk också på att trafiksäkerheten påverkas om sikten försämras runt vägområdet!

FÖGLÖBLADET

www.foglo.ax/sv/kommunen/foglobladet

Informationsblad från Föglö kommun
till alla fastboende som är skrivna
på Föglö samt till företag på Föglö

Ansvarig utgivare: Niklas Eriksson
Redaktör: Caroline Henriksson

Annonsera:

Vill du annonsera i Föglöbladet
kontakta foglobladet@foglo.ax

Annonsspriser 2023 (exkl. moms):

Helsida 50€
Halvsida 25€
1/4 sida 12,50€

I Föglö fastboende och föreningar
annonserar gratis

Deadline:

Må 23.1
Må 20.2
Må 27.3
Må 24.4
Må 22.5
Må 5.6

Utgivning:

Fr 27.1
Fr 24.2
Fr 31.3
Fr 28.4
Fr 26.5
Fr 16.6

Information till alla föräldrar som har barn på dagis!

Nytt år innebär ny beräkning av barnomsorgsavgiften. Kom därför ihåg att lämna in era nuvarande inkomstuppgifter. Lämnas de inte in blir man per automatik fakturerad fullpris enligt Föglö kommuns barnomsorgstaxa.

De uppgifter som behövs är en sammanställning över familjens samtliga förvärvs- och kapitalinkomster. Inkomsterna ska redovisas genom aktuellt löneintyg samt intyg över senast verkställda beskattning. Barnomsorgsavgiften fastställs sedan på basen av familjens sammanlagda bruttomånadsinkomster.

Inkomstuppgifterna bör vara byråsekreterare Agneta Raitanen tillhanda senast **6.2.2023** för att beaktas vid faktureringen av januaris barnomsorgsavgift. Man kan antingen mejla underlaget till info@foglo.ax eller komma med det till Kommungården på Tingsvägen 3.

För mer information se kommunens avgiftstaxa för barnomsorgen som hittas under fliken "Barn och skola" på www.foglo.ax. Kom även ihåg att kontinuerligt under året informera kommunen om varaktiga inkomstförändringar om minst 10 % så att vi kan justera barnomsorgsavgiften.

Vid frågor vänligen kontakta Agneta Raitanen på info@foglo.ax eller på tel. 50322.

JORDBRUKARE, OBS!

LANTBRUKSSEKRETERARENS KANSLITIDER I DEGERBY

Med början i Föglö kommuns anslutning till nuvarande samarbete om en gemensam lantbruksförvaltning har lantbrukssekreteraren haft kanslitid i kommunkansliet i Degerby den första tisdagen i respektive månad.

Till följd av digitaliseringen och att odlarna därmed till stor del gör sina ansökningar elektroniskt, vilket dessutom blir obligatoriskt fr.o.m 2023, har behovet av de personliga kontakterna minskat och vid vissa av dessa kanslitider har inte en enda odlare utnyttjat tillfällena.

Som en följd av detta samt den gemensamma lantbruksnämndens beslut och kommunstyrelsens godkännande kommer Systemet med kanslitider i Degerby ändras enligt följande: Systemet fortsätter första tisdagen i respektive månad men genom ett anmälningssystem så att kanslitiden genomförs vid de tillfällen någon anmält sitt besök i förväg senast fredagen närmast före kanslitiden.

Det ovannämnda gäller fr.o.m 01.01.2023 och anmälan görs till:

Lantbrukssekreterare Anders Sundqvist via

Tel (018)364526 (numera det enda numret efter att det tidigare mobilnumret upphört)

Eller e-post: anders.sundqvist@hammarland.ax

FÖGLÖ KOMMUN

Information från Degerby avlopps- och vattenverk.

För de abonnenter som är anslutna till det kommunala VA-ledningsnätet i Degerby är det åter dags att lämna in vattenavläsningen för år 2022.

Kommunen skickar som vanligt ut ett avläsningskort vilket skall vara returnerat senast den 9 januari 2023.
Byggnads- och tekniska nämnden

FÖGLÖ KOMMUN

Gymtag

Nu är det läge att rota lite extra i gömmorna om man tror eller vet att man har en eller flera gymtagar **som inte är i användning**, alltså tagar som har "gått ut".

Från 1 januari 2023 kommer alla gamla tagar att avskrivas och är sen inte längre återbetalningsbara så en person kan efter nyår ha högst en utestående depositionsavgift.

Lämna in tagen senast 31 december 2022.

Slutredovisning;

- Rastplats Bråttö vik: 8.468,34 € inkl. moms

Annagårdens meny

26.12	OLIKA JULMATRÄTTER
27.12	STRÖMMINGSFLUNDRA
28.12	KÅLDOLMAR
29.12	HÖNSFRIKASSÉ
30.12	FISKSOPPA
31.12	REVBENSPJÄLL
1.1	STEKT TORSK
2.1	KÖTTFÄRSSÅS
3.1	FORELL I UGN
4.1	KORV, ROTMOS
5.1	BROILERGRYTA
6.1	HEL STEKT KÖTT M. GRATÄNG
7.1	FISKFÄRSBIFFAR
8.1	KALOPS
9.1	GRÖNSAKSBIFF
10.1	MANDELTORSK
11.1	SJÖMANSBIFF
12.1	STEKT FLÄSK, MAKARONISTUV.
13.1	BROILERSOPPA
14.1	INKOKT FISK
15.1	DILLKÖTT

16.1	SMÅ KORV, POTATISMOS
17.1	STRÖMMINGSLÅDA
18.1	FLÄSKFÄRSLIMPA
19.1	PANERAD BROILERFILÉ
20.1	ÄRTSOPPA
21.1	FISK PÅ ROTSAKSBÄDD
22.1	KÖTTRULLADER
23.1	KÅLPUDDING
24.1	GRAVAD FISK
25.1	PASTAGRATÄNG M. DELSIDA
26.1	ROTMOS, KOKT KARRÉ
27.1	FRIKADELLER I TOM. SÅS
28.1	FISKSOPPA
28.1	SCHNITZEL

Smaklig måltid!

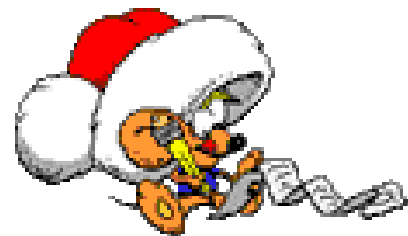

En del av våra nyheter i biblioteket!

Många böcker är på inkommande

Vuxen skönlitteratur:

Anneli Jordahl	Björnjägarens döttrar
Jeanette Semb	Solgård 1, 2, 3 och 4 i serien
Tony Gullöv	Korphugg
Aase Berg	Spöket
Karin Brunk-Holmqvist	Midsommar
	Lättläst

Vuxen, deckare:

Denise Rundberg	De första tolv
Jens Lapidus	Mr Ett
Adrian McKinty	Kedjan och Jakten
John Grisham	Tid för barmhärtighet
Ragnar Jónasson	Utlämnad

Ett stort tack och god jul & gott nytt år till Gun-Britt som ställt upp som vikarie i flera år.

Vuxen fakta:

Thérèse Juel	Dömnda om rättssäkerheten i Sverige
Régis Genté	Volodymyr Zelenskij i huvudet på en hjälte

Åländsk litteratur:

Göte Sundberg	Från Tjerimai till Moshulu

Barn o ungdoms skönlitteratur:

Ingrid Jönsson	Sonjas Verkstad sm i plöjning
Maria Frensborg	Yumi & Tomu i spelmästarens händer
Gunilla Wiolde	Stora boken om Totte och Emma

**Tack även till Julia
Som med kort
varsel hoppade in
i sommrast och
jobbade, god jul
och gott nytt år**

Ny utställning från 9 januari – 26 januari se separat annons

KALLE ANKA : BAMSE och MIN HÄST

Från 22.8 – 31.12 2022

Måndag 10.00 – 13.00 och 16.30 – 20.00

Tisdag stängt

Onsdag 16.30 – 20.00

Torsdag 16.30 – 21.00

Fredag Stängt

e-mail: biblioteket@foglo.ax
Facebook: Föglö Bibliotek
Tel 50348

OBS!!!

VIKTIGT MEDDELANDE från och med 1.1 -23 blir det lite ändringar i biblioteket.

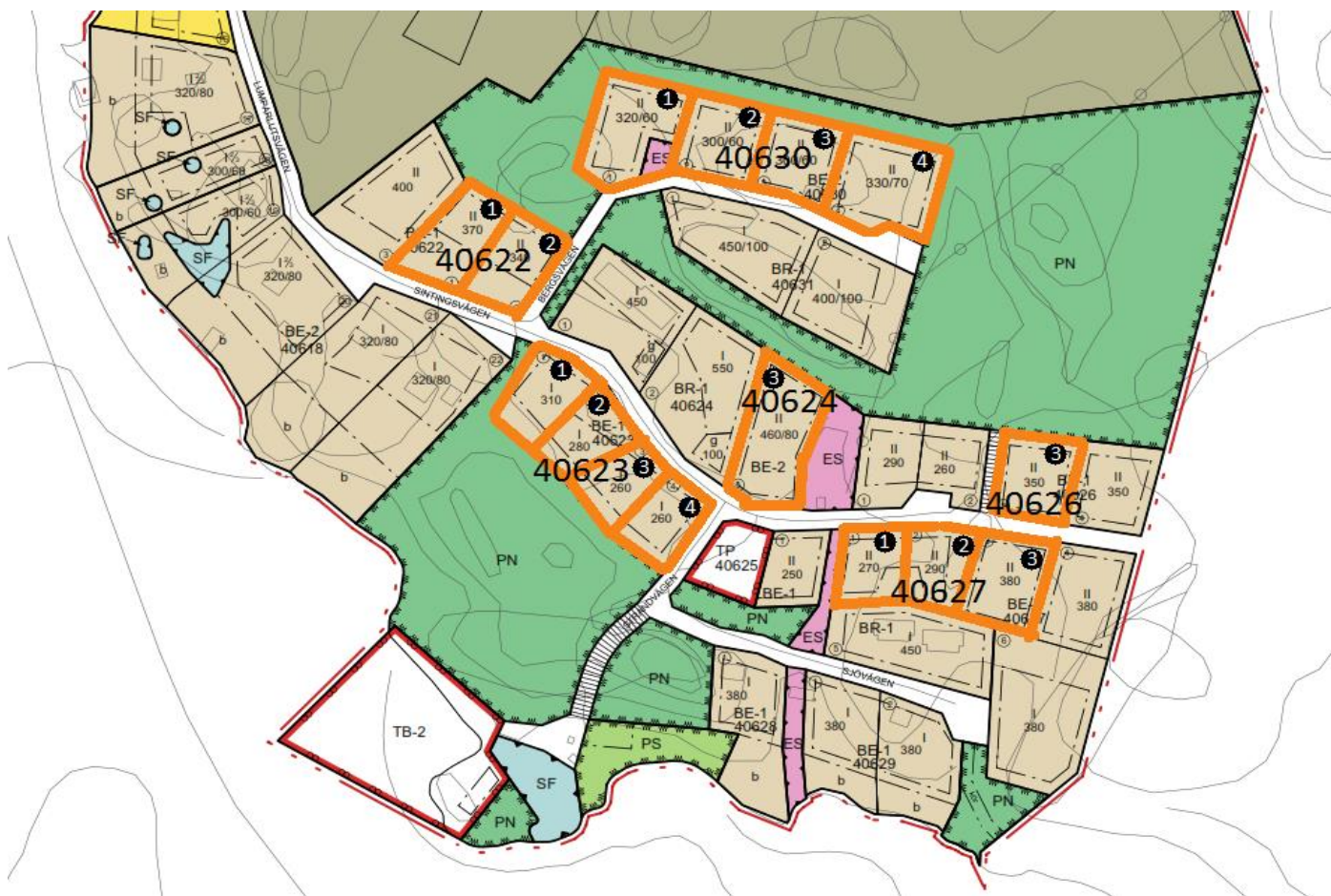
Det kommer att vara stängt sportlovsveckan när jag tar vintersemester,
samt vid eventuella sjukdagar

Egnahemstomter i Degerby till salu!

Föglö, landskapet Åland

Går du i flytt- eller byggtankar? Föglö kommun säljer kontinuerligt tomter i Degerby. För tillfället finns exempelvis 15 stycken egnahemstomter med varierande storlek tillgängliga vid Sinting.

Tomter som är lediga kan man när som helst söka för köp. Intresseanmälan riktas skriftligen till kommunstyrelsen och inlämnas via info@foglo.ax.

Fler tillgängliga tomter, detaljplanen över Degerby och mer information hittar du under "Bygga och bo" > "Bostäder och tomter" på kommunens hemsida www.foglo.ax. Ni är även välkomna in till kommunkansliet för mer information.

Tidigare kommunala städtjänster för pensionärer överförs till privata entreprenörer från och med ½-2023

Från och med den ½-2023 kommer städtjänsten att privatiseras. I början av januari 2023 kommer de företag som är godkända av kommunen för att utföra dessa tjänster att framgå på kommunens hemsida www.foglo.ax. Ni som idag har städtjänst från kommunen får ett brev hem med de av kommunen godkända företagen ni kan välja emellan.

Du som kommuninvånare är berättigad till momsfri socialservice om det konstaterats att du inte klarar din vardag utan hjälp. Orsaker till behov av hjälp kan till exempel vara ålderdom, sjukdom, skada eller återhämtning från sjukdom. Socialservice utan moms avser städning och andra stödtjänster som kommunen inte bistår med såsom fönstertvätt, trädgårdarbete, snöskottning mm.

Momsens andel av summan är 24 procent, vilket betyder att kunden får en betydande inbesparing. Dessutom kan kunden utnyttja hushållsavdraget som är 40 procent av priset på servicen.

Momsfri socialservice är inte en kommunal service utan erbjuds av privata företag. Detta innebär att kunder som har behov av städservice främdeles kontaktar företaget de önskar anlita direkt.

Företagen som är godkända för utförande av tjänsterna och kan fakturera kunden momsfritt uppnår följande krav:

- Serviceproducenten finns registrerad på kommunens hemsida
- Serviceproducenten ska göra upp en serviceplan tillsammans med kunden
- Serviceproducenten ska ingå ett serviceavtal med klienten om tillhandahållandet av tjänsterna som socialvårdstjänster
- Serviceproducenten ska ha en uttalad ansvarsperson som ansvarar för servicens kvalitet
- Serviceproducenten har upprättat en plan för egenkontroll

För mer information kontakta Heli Gåvefeldt, äldreomsorgschef tel. 0457-344 51 15

Samvaro på Annagården

Vi på Annagården välkomnar dig som är äldre till en stunds trevlig samvaro. Kanske vill du ta med din stickning eller spela kort, kanske lyssna till högläsning.

Varannan tisdag 13.30-15.30 i Annagårdens matsal.
Vi börjar tisdag 17 januari.

Visar det sig att intresse finns, fortsätter vi under vårvintern och våren.

Välkommen!

Telefonnummer till Föglö kommuns äldreomsorg/Annagården:

Annagården: 0457-343 38 21

Sjukskötare: 0457-345 60 11

Hemvårdare: 0457-343 48 65

Bemanningsansvarig närvårdare:

0457-345 97 84

Äldreomsorgschef: 0457-344 51 15

Annagårdens kök: 0457-346 01 03

**Jag önskar er alla en riktigt
God Jul och Ett Gott Nytt År!**

***Heli Gävefeldt
Äldreomsorgschef***

**Ålands hälso-
& sjukvård**

Föglö hälso-och sjukvårdsmottagning**Tel: 0400 780 233****TeleQ-du blir uppringd**

Vi har fortsatt coronavaccin samt influenssavaccin till Er!
-ring gärna och boka tid innan vi måste returnera det.

-mera info finns på www.ahs.ax

-coronasmitta

--coronavaccinationer

Läkare varannan tisdag, alltid på ojämn vecka,
följande gång 3/1 + 17/1 + 31/1 2023

Hälsovårdare på skolan blir torsdag-förmiddag efter nyår, ca
kl.09-12

Mottagningen stängd veckoslut + kvällar.

Viktiga telefonnummer;

HC, Mariehamn, tidsbokning + sjukvårdsupplysning 018 538500
vardagar kl.8-16, lö + sö 9-16

Alarmcentralen 112 vid akuta ärenden
ÅCS växel + akuten 018 5355

FRIDFULL JUL TILL ALLA

önskar Nina, Helena samt Jenni, som är på plats mellan jul och trettondag.

UTDRAG UR AVGIFTER OCH TAXOR I FÖGLÖ KOMMUN ÅR 2023

Alla taxor finns efter nyår på www.foglo.ax

AVGIFTER VID GYMMET:

Besöksavgift per gång	6 €
Månadskort	40 €
Årskort	170 €
10-gångerskort	45 €

AVGIFTER FÖR SNÖPLOGNING:

Infart 0-100 meter	105,40 €
Infart 101-500 meter	142,60 €
Infart 501-1000 meter	235,60 €
Infart 1001-2000 meter	272,80 €
Infart över 2000 meter	359,60 €
Grundavgift för företag	148,80 €
Anmälningsavgift för kunder som ansluter sig mitt i säsongen	55,80 €

AVGIFTER FÖR RENHÅLLNING OCH AVFALLSHANTERING:

Grundavgift för permanent boende hushåll	160,00 €
Grundavgift för fritidshushåll	105,00 €
Grundavgift för permanent boende hushåll med egen ordnad hämtning av återvinningsmaterial	75,00 €
Grundavgift för fritidshushåll med permanent boende i kommunen	50,00 €
Avgift för brännbart restavfall (200 lit. säck)	9,00 €
Avgift för brännbart restavfall (60 lit. påse)	5,00 €
Avgift för bioavfall (25 lit. påse)	11,00 €

Energimässigt blir det ganska dyrt att tillreda julskinkan i ugnen, som är en av de mest elslukande apparaterna i köket. En skinka kräver ca 1½ timme per kg i ugnen.

Betydligt billigare blir det, om man kokar skinkan på spisplattan och gör endast griljeringen i ugnen. Julskinkan kan också rökas eller grillas, om härför behövlig utrustning finns att tillgå.

Vill man absolut ha ugnsstekt julskinka kan två eller flera hushåll gå samman och dela på elkostnader och skinka ur samma ugn. Två eller flera hushåll kan också tillreda sina skinkor samtidigt i samma ugn.

Lycka till med skinkorna!

God Jul och Gott Nytt År!
ö. Agenda 2030 i Föglö

Östersocknens byalag bjuder in till Julkaffe
i Bystugan i Sanda den 8e januari kl. 13:00

Medlemmar och Östersocknare är välkomna
till en trevlig stund med sång, kaffe och smörgåstårter.

Byalagets styrelse önskar
en riktigt God Jul & Gott Nytt År
samt tackar för året som gått.

FUIA INFORMERAR

BADMINTON

Intresserade, tag direkt kontakt med skolans föreståndare, tel. 50199, för att boka tid.

TRÄNINGSDRÄKTER

FUIA har träningsdräkter till försäljning.

FUIA-medlemmar har till ett förmånligt pris möjlighet att skaffa sig en träningsdräkt (juniorer 35 €, seniorer 60 €). Den som inte är medlem kan betala medlemsavgiften (10 €) och så har man möjlighet att köpa en dräkt.

Intresserade; kontakta Tiina Hämäläinen, tel. 0500-979739 alt. 50181.

BOLLSPEL/ALLMÄN MOTIONSIDROTT

Ni kommer väl ihåg den allmänna tiden för bollspel/allmän motionsidrott torsdagar kl. 19.00 – 20.30 på skolan.

FUIA fortsätter med bollspelskvällen på Föglö Grundskola, allmän idrott för vuxna och högstadieselever (flickor/pojkar, kvinnor/män) där det spelas olika bollsporter m.m. beroende på hur många som dyker upp varje gång. Innebandy, volleyboll, basket, fotboll eller något annat man kommer överens om att spela just den kvällen. Är man få kanske badminton eller pingis. Motion i rolig form är huvudmålet.

Som sagt öppet för högstadieselever och vuxna såväl kvinnor som män. Så alla motionssugna och –behövande, kom med !

Efter nyår som vanligt varje torsdag fr.o.m. 12 januari t.o.m. 27 april. Ledare; Jesper Gåvefeldt.

Motion är viktigt och roligt så vi hoppas på god uppslutning !

GOD JUL OCH GOTT NYTT ÅR !

Styrelsen för FUIA önskar alla idrotts- och motionsintresserade en god jul och ett gott nytt år och hoppas att vi ses i olika former av idrotts- och motionsaktiviteter 2023.

FUIA erbjuder ju bl.a. badminton (på skolan), bordtennis (på Vikingaborg), skidning (på motionsbanan när snö finns), fotboll (på idrottsplan), orientering (tre olika kartor), innebandy/bollspel (på skolan) samt om intresse finns också volleyboll (på skolan).

FUIA-styrelsen

Kurser vårterminen 2023

Alla får gå på Medis kurser oberoende var man bor.

Anmäl er gärna så fort som möjligt men senast ett par veckor före kursstart.

1059 VARDAGSEKONOMI I BALANS

onsdag 18:00-19:30

18-25.1.2023 (2 tillf. 4 lekt.)

Föglö grundskola, Föglövägen 45, Degerby

Kursledare: Gunilla Holmberg

Kursavgift 25,00 €

Vi lever i en tid med kraftigt stigande priser på nästan allt som vi behöver i vår vardag. Att ha koll på inkomster och utgifter är en förutsättning för att få ekonomin i balans. Vi diskuterar, går igenom budget och vad man behöver tänka på. En god privatekonomi ger trygghet och stabilitet i vardagen.

3060 SVENSKA A1 NYBÖRJARE / SWEDISH FOR BEGINNERS

onsdag 18:30-20:00

18.1-12.4.2023 (12 tillf. 24 lekt.)

Föglö grundskola, Föglövägen 45, Degerby

Kursledare: Josefin Hemmingsson

Kursavgift 50,00 €

Vi övar på att kommunicera både muntligt och skriftligt i vardagen. Målet är att lära sig ord och fraser som hjälper dig att presentera dig, handla, besöka vårdcentralen och ha enklare samtal på arbetsplatsen m.m.

In this course you will develop your communicative skills, oral as well as written. You will practise Swedish used in daily situations. The goal is for you to learn words and phrases which will help you to introduce yourself, go shopping, visit the health care centre and in many other situations.

1053 PENNAN TILL PAPPRET

fredag 17:30-20:45, lördag 11:15-17:15 och söndag 11:15-15:30

27-29.1.2023 (1 veckoslut, 16 lekt.)

Biblioteket, Föglövägen 10, Degerby

Kursledare: Carina Karlsson

Kursavgift 50,00 €

En skrivkurs med fokus på kopplingen mellan handen och hjärnan. Att skriva för hand är en långsam process med tid för eftertanke. Resultatet är ofta mera precist. I den här kursen är processen viktigare än resultatet. Övningar: skrivande, närvaro och perspektiv. Ta med din favoritpenna och häfte.

8051 SY- OCH MÖNSTERKONSTRUKTIONSKURS

onsdag 18:30-21:00

1.2-29.3.2023 (8 tillf. 24 lekt.)

Kursledarens syateljé, Tingsvägen 7, Degerby

Kursledare: Boja Lehrmark

Kursavgift 50,00 €

Vill du lära dig mera om material, sytillbehör, verktyg, måttagning och tillverkning av mönster? Då är sy- och mönsterkonstruktion för dig. Provdockor finns om du vill lära dig grunderna i drapering. Vi syr både kläder och inredningstextilier. Du kan sy om eller göra nytt av gamla plagg. Kursen vänder sig till nybörjare och till mera erfarna. Ta med sytillbehör och gärna egen symaskin. Det finns ett litet antal symaskiner på plats.

1079 ODLA FÖR HUSBEHOV**tisdag 19:00-20:30****28.2, 28.3 och 25.4.2023 (3 tillf. 6 lekt.)****Föglö grundskola, Föglövägen 45, Degerby****Kursledare: Soile Warttinen****Kursavgift 35,00 €**

Hemmaodlat är godast! Vi går igenom grunderna i odling för ditt och familjens husbehov, olika odlingstekniker, sorter, frön, plantor, jord och gödsling. Dessutom får du massor av praktiska tips. Inga förkunskaper krävs. Materialkostnad 10 € som betalas direkt till kursledaren.

5559 DANSÅ BUGG**fredag 18:45-20:15 och lördag 10:30-14:45****3-4.3 och 31.3-1.4.2023 (2 veckoslut, 14 lekt.)****Vikingaborg, Sandåsstigen 5, Sonboda****Kursledare: Anna-Greta Pettersson och Musse Westerlund****Kursavgift 45,00 €**

Bugg är en rolig och fartfylld dans. Detta är en grundkurs i bugg där du lär dig grundstegen och kommer igång att bugga. Singeldansare paras ihop på plats. Ta med vattenflaska och låga bekväma skor som inte gör märken i golvet. Ta även med lunch på lördagarna.

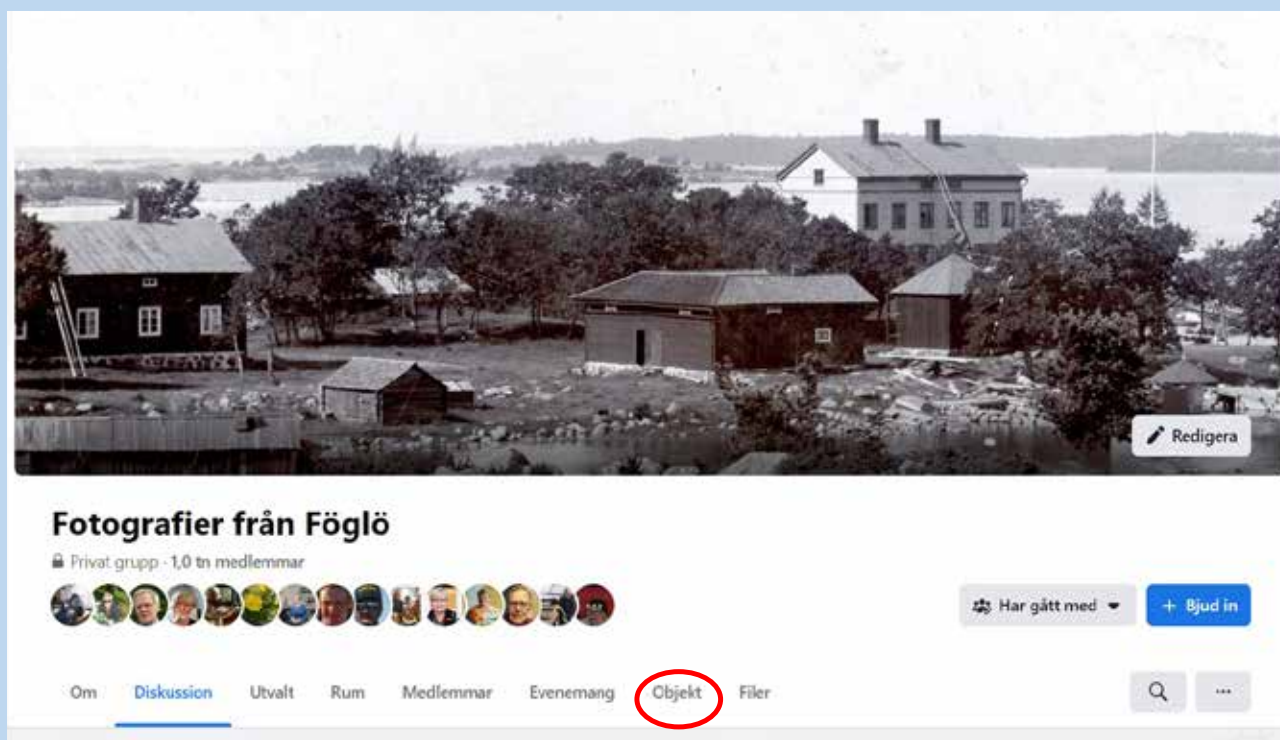
1071 NATURVANDRING I JYDDÖ**söndag 14:15-17:30****28.5.2023 (1 tillf. 4 lekt.)****Samling vid telefonmasten i Jyddö****Kursledare: Annika Holmström****Kursavgift 25,00 €**

Följ med längs Jyddö vandringsled i vårblomningens tid. Leden går genom hassellundar, gamla lövängar och åkerlandskap omväxlande med berg, ek- och tallskog. Från toppen av Jyddö bötesberg njuter vi av utsikten över landskapet. Den kalkhaltiga och näringsrika jordmånen skapar en artrik lundflora med ädla lövträd, vårblommor samt sällsynta växter som orkidén Adam och Eva. Vi passerar en vassvik med utsiktstorn där vi kan se sjöfåglar och kanske rovfåglar. Vandringen tar ca 3 timmar inklusive fikapaus. Medelsvår, kuperad terräng. Ta med egen matsäck.

Alla kurstider är i möjligaste mån anpassade efter Skarvens turlista.

Anmälan görs till Medis kontaktperson på Föglö;

Agneta Raitanen per telefon 0457 382 3389 eller per mail agneta.raitanen@gmail.com. Det går också bra att ta kontakt via facebook.

Växande bildsamling katalogiseras— Föglö kommun förvaltar en kulturskatt!

I Föglö kommun finns en bildsamling som dels består av originalbilder som donerats eller samlats in till kollektionen, dels av gamla bilder som skannats in. Arbetet med att katalogisera bilderna pågår och för att få de många oidentifierade fotografierna identifierade har Facebook tagits till hjälp. I gruppen **Fotografier från Föglö** läggs bilderna in i särskilda album enligt härkomst*. Här finns nu till exempel ett album som visar delar av den fotodonation Kurt Gustafssons arvingar gjorde till kommunen. Albumet heter *Föglö kommuns bildsamling: Södermans samling, Sonboda*. I den här donationen finns bl.a. emigrantfotografier med namn som underlättat katalogiseringen.

Facebook har visat sig vara ett otroligt redskap i bildidentifieringssammanhang. Gå med också du i gruppen och ta del av den växande bildskatten—här finns inte bara bilder ur kommunens bildsamling utan en mängd privata bilder som olika personer lagt in.

Gruppen är en sluten grupp så du börjar med att anhänga om att bli medlem. När det har skett är det bara att bläddra bland bilderna. Är du intresserad av ett särskilt album klickar du på **"Objekt"** och väljer sedan album. Läger du själv in bilder i gruppen så är det oerhört viktigt att du lägger den i ett album. Annars "försvinner" fotot lätt i flödet och är svår att hitta om du vill gå tillbaka till det. Det finns album som torde täcka de flesta ämnesområden. Om du saknar ett speciellt album är det bara att föreslå det för administratören så fixas det!

Här visas ett utsnitt från gruppens sida där man ser en del av de album som redan finns. Många byar är representerade med bara ett par bilder, medan andra byar har tiotals bilder.

*) Var kommunens digitala bildsamling läggs i framtiden är ej ännu fastslaget.

Ett exempel från Facebookgruppen:

Fotografiets katalogiseringsnummer. (Föglö kommuns bildsamling Accessionsnummer)

Administratörens text (som visade sig vara delvis rätt och delvis felaktig, se kommentaren nedan.)

Kommentar av medlem.

Kommentarerna tas sedan in på katalogblanketten.

I framtiden är avsikten att man skall kunna beställa bild från samlingen om man inte kan nöja sig med den lågupplösta version som man kan hämta ner från nätet. Den nya katalogiseringen har börjat från nummer 10000 för att kunna särskiljas från de bilder som finns sedan tidigare i arkivet och som endast är analogt dokumenterade på blanketter och i papperskopieformat.

Här några exempel på oidentifierade bilder ur Mattsmårs bildsamling. Fotografierna tillhör garantiföreningen för Mattsmårs, men originalbilderna förvaras i det brandsäkra kommunarkivet och de digitaliserade fotografierna kommer att ingå i kommunens digitala arkiv. Känner du igen någon eller har upplysningar om bilderna tag gärna kontakt med Kjell Ekström—mejla kjell.ekstrom@aland.net eller ring 040 55 33804—som även svarar på andra frågor om samlingen och fotoprojektet.

1 Vem ?

2 Vem?

3 Vilka?

RÖSTA GÄRNA PÅ SKUNK - skärgårdsungdomarnas intresseorganisation

Skunk är en av 10 finalisterna i Europaåret för ungdomar Awards - Finlands bästa engagerare.

Tävlingen letar efter Finlands bästa modell för att engagera unga och genom tävlingen vill vi lyfta fram det kunnande som finns i Finland inom ungdomssektorn och överlag när det gäller att involvera unga. 51 tävlingsbidrag lämnades in.

En intern jury bestående av experter från Utbildningsstyrelsen valde ut 10 finalister bland de inkomna förslagen. Bland dessa finalister utses den slutliga vinnaren av en extern jury. Vinnaren tillkännages vid avslutningsfesten för Europaåret för ungdomar den 19 januari 2023. Juryn motiverade Skunks finalplats bland annat så här:

- Modellen är ett fint praktiskt exempel på engagering som sker i det dagliga ungdomsarbetet, dessutom i utmanande geografiska förhållanden.
- Aktören bakom modellen är liten men effekten modellen har på skärgårdssamhället är stor.
- Modellen bygger på ett långsiktigt arbete som utvecklas efter ungas önskemål och tankar, med stöd av professionella.

"Publikens favorit" i tillägg kan allmänheten, rösta på din favorit. Förslaget med flest röster kommer att tilldelas priset "Publikens favorit" på temaårets avslutningsfest.

Bekanta dig med Skunks verksamhet, tidigare projekt mm:
www.skunk.ax

Bekanta dig med finalistkandidaterna:
<https://rb.gy/x4cymi>

Ett Stort och Ödmjukt Tack
Till alla mina kunder
för att Ni gör mitt
arbete Så Himla Kul!
Önskar er allt gott
inför 2023.
/Fia.

Öppettider:

Tisdag, Onsdag & Fredag:
På salongen enligt bokning.
Måndagar är jag på Saxess.
Torsdagar är jag Lärare.
Bokning sker på tel 018-51 366
(Säkrast Tis, Ons, Fre) el via Fb.
Utbildad färgexpert. Hår, hud, hälsa.

ETT TVÅ TRE AXGAN!

TRE GODA SKÄL ATT VÄLJA AXGANSKT

1. Vi skapar arbetsplatser och skattepengar som stannar på Åland och bidrar till vårt lokalsamhälle.
2. Vi stöder det lokala lantbruket som kämpar med skenande priser på bränsle, foder, el och gödsel.
3. Det vi sätter på tallriken gör skillnad hela vägen ut i hagen. Betande djur ökar biodiversiteten och håller landskapet öppet.

VILL NI HA HJÄLP MED NÅGOT AXGANT?

Kontakta Mysan Sundqvist,
projektledare för
"Axganmat på evenemang".

E-post: axgan@landsbygd.ax
Tel: 040 726 1746.

Våra åländska livsmedelsproducenter kämpar för sin lönsamhet och behovet av att värna om det lokala bara ökar. Det här är en hälsning och uppmaning till alla åländska kommuner och större företag att välja axganskt. I egenskap av er storlek är ni viktiga exempel och kan leda vägen framåt.

Och eftersom alla goda ting är tre, så har vi paketerat det vi vill ha sagt i tre listor, enkla att ta till sig och lägga på minnet!

TRE VÄGAR TILL MER AXGANSKT

1. Välj axganskt och bestäm meny enligt säsong då ni representerar eller har inbjudna gäster.
2. På landsbygd.ax finns en lista med lokala livsmedelsproducenter som gärna vill leverera. Kolla på: landsbygd.ax/producenter
3. Säsongens grödor listas bland annat i Facebookgruppen "Åländska livsmedelsprodukter i säsong" samt på Ålands Trädgårdshalls sajt – ath.ax.

TRE FINA AXGAN-EXEMPEL ATT FÖLJA

1. Flera åländska kommuner har fokuserat på axganmat, bland annat Saltvik som ordnade axgan-vecka i fjol och Finström, där högstadieskolan har en ambitiös kostpolicy med fokus på lokalproducerat.
2. Ålands landskapsregering uppmuntrar internt alla avdelningar att beställa mera axgant när de bokar mötesfika och representation.
3. I nätverket bärkraft.ax har gruppen för hållbara storföretag utmanat varandra att bland annat hålla sina representationsmåltider på restauranger som arbetar så hållbart som möjligt.

#AXGAN

DELA MED ER AV ALLA AXGANSKA
INSATSER I ERA EGNA KANALER
UNDER #AXGAN. SÅ SPRIDS DE
POSITIVA NYHETERNA TILL FLERA!

OCH OM DU FORTFARANDE UNDRAR...

En axgan är en person som väljer lokalproducerad mat och varor från lokala handlare. Hen bryr sig om sina medmänniskor och agerar aktivt för att bidra till att hålla det småskaliga lokalsamhället levande.

Vi önskar våra nya och gamla kunder
samt samarbetspartners en riktigt
GOD JUL och ett GOTT NYTT ÅR!

Jerker Tommy Kalle Berit Robin Magnus Stefan
Lamine , Nicola

Butik: **Bolstavägen 3**, Norrbole | Tel: 50 185 | info@jfs.ax | www.jfs.ax | Öppet: mån-fre 9-17

JULHÄLSNINGAR

*Vi vill på detta sätt tillönska alla våra vänner
och bekanta samt alla andra Föglöbor en God
Jul och ett Gott Nytt År genom en inbetalning
till FUJA r.f.*

Katarina och Niklas

Jag vill tacka alla mina kunder och samarbetspartners för
det gångna året! Hoppas vi ses även 2023, välkommen
att läsa mer om mina verksamheter på: henriksson.ax

God jul & gott nytt år önskar Caroline

Kreativa
Uttryck AB
CAROLINE HENRIKSSON

Byggnadsarbeten utföres!

Renoveringar/nybyggnation

Svetsning/VVS-arbeten

Grävningsarbeten med minigrävare m.m.

Traktorgrävare

Kontakta Tony Håkans Entreprenad

tel. 0457 548 3547

Behöver tomten piffas upp?
Eller behöver du en ny altan?

Kontakta då Föglö Allservice. Vi utför både regelbundna och tillfälliga uppdrag åt både privatperson och företag. Vi erbjuder bl.a:

- Gräsklippning
- Slyröjning
- Måleriarbeten såsom stuga, båthus, uthus och staket
- Vedklyvning
- Snickeriarbeten såsom altaner, bodar och dass
- Flythjälp
- Tillsyn av stugor
- Med mera. Vi är flexibla och mångsidiga!

Välkommen med din förfrågan på
tel. 040 7738 999 eller skriv till oss på
fogloallservice@gmail.com
eller på Facebook hälsar

Patrik Åhs Wendell
Erik Fellman
Isak Sundblom

VI UTFÖR ENTREPRENADARBETEN!

Vi utför allt inom vägar, grunder, dikning, septiktankar mm.

Vi har maskiner med runtsvängande larv eller hjulgrävmaskin, hjullastare med gafflar, dumper och en smidig minigrävare. Material, transporter och krossgrus ordnas.

Kontakta Anders på +358 40 022 9406

Renovera, bygga nytt, blästra, måla huset eller garaget?

Snickeriarbeten

- renoverings- och reparationsarbeten
- fönster- och dörrtillverkning
- altanbygge

Byggnation

- nybyggnad
- renovering
- tapetsering
- ombyggnad
- tillbyggnad

Måleriarbeten

- inom- och utomhus
- tvätt och sprutmålning av plåt- och tegeltak

KJ bygg

Fo-nr 2455542-2

Kaspars

Tel. +358 457 385 8767

kaspars.jelinski@inbox.lv

VV bygg

Fo-nr 2455280-3

Slavik

Tel. +358 457 342 1646

Sandblästring eller tvätt av

- blästring med vatten och sand — minskar dammet upp till 95 %, fungerar alltså bra i tätbebyggelse
- av båt
- plåt- och tegeltak
- fasader
- betong och tegel
- stål/plåtkonstruktioner
- avlägsnande av klotter
- industritvätt

Uthyrning av

- skylift: Dino 120
- byggställningar

Vi har byggställningar och skylift — höga höjder är inget problem!

Ålands Södra Skärgårdsförsamling

Gudstjänster december 2022 – januari 2023

- 24.12** **Julafton** Kollekt till Kyrkans utlandshjälp
13.00 Julbön i Kökar kyrka. M. Widén, P. Hällund
15.00 Julbön i Föglö kyrka. R. Syrén, m.fl.
15.00 Julbön i Sottunga kyrka. P. Karlsson, m.fl.
- 25.12** **Julmorgon** Kollekt till Församlingens diakoni
08.00 Julotta i Föglö kyrka. Lekmannaedd
08.00 Julotta i Kökar kyrka. M. Widén, P. Hällund
- 1.1.** **Nyårsdagen** Kollekt till Borgå domkapitel
13.00 Nyårsbön i Sottunga skola. P. Karlsson
- 6.1** **Trettondagen** Kollekt till Finska Missionssällskapet
19.00 gudstjänst i Kökar församlingshem. P. Karlsson, P. Hällund
- 8.1** **1 söndagen efter trettondagen** Kollekt till Lärkkulla stiftelsen
10.00 Högmässa i Föglö kyrka. R. Syrén, K. Eriksson
- 15.1** **2 söndagen efter trettondagen** Kollekt till Finlands Sjömanskyrka
12.30 Högmässa i Kökar församlingshem. P. Karlsson, P. Hällund
- 22.1** **3 söndagen efter trettondagen** Kollekt till Ekumeniska rådet i Finland
10.00 Gudstjänst i Föglö kyrka. P. Karlsson, K. Eriksson
13.00 Gudstjänst i Sottunga skola. P. Karlsson, K. Eriksson
- 29.1** **4 söndagen efter trettondagen** Kollekt till Finska Bibelsällskapet
12.30 Högmässa i Kökar församlingshem. P. Karlsson, P. Hällund
- 5.2** **Kyndelsmässodagen** Kollekt till Gemensamt Ansvar
10.00 Högmässa i Föglö kyrka. P. Karlsson, K. Eriksson
13.00 Högmässa i Sottunga församlingshem. P. Karlsson,

Övrig verksamhet

- Andakt på Annagården** 18.1, 1.2 kl. 14.30 med P. Karlsson
Andakt på Sommarängen 23.1 kl. 13.30 P. Karlsson
Klapp och Klang i Föglö 25.1 kl. 13.00 P. Karlsson
Klapp och Klang i Kökar 23.1 kl. 11.00 P. Karlsson (tiden kan ändras om så önskas)
Klapp och Klang i Sottunga 17.1 kl. 14.00 P. Karlsson

KONTAKT

Kansliet är öppet onsdagar kl. 9-11 tel. 50010, **Kyrkoherde** Peter Karlsson 0457 5243 628
chester.karlsson@evl.fi, **Ökon** Anita Hildén 0457 3431 538 anita.hilden@evl.fi, **Församlingspastor** Maria
Piltz 0457 344 6264 (ej i tjänst), **Vik. Församlingsmästare** Föglö Clifford Ellingsworth 0457 548 3069,
Vaktmästare Kökar, Dominic Karlman 0457 344 5166, **Husmor** Kökar, Linnea Eriksson 0400 501 853. Hemsida:
www.alandssodra.fi